

Ýaňramasana! / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar

написано kitapcy | 23 января, 2025

Ýaňramasana! / satiriki hekaýa ÝAÑRAMASANA!

Ol 1915-nji ýylda dünýä indi. Ony öýde aglatmadylar. Çaga aglaberjek boldugy ejesi barmagyny çommaldyp:

– Häýt bedasyl, gap sesiňi! – diýip haýbat atýardy.

Gülmek hem gadagandy, aglamagam gadagandy, kakasy:

– Ýuwaş boluň! – diýip buýurýardy.

Öýlerine myhman gelende-de:

– Ýuwaşja otur, galmagal etme – diýip, ony geplemez ýaly edýärdiler.

Ejesi öýde ýeke galanda oňa:

– Wah, geplemesene, ýüregime-bagryma düşdüň. Bir salym bir ynjalykly oturaýyn-la – diýärdi.

Tä ýedi ýasaýança şu hili gürrüň dowam etdi.

Mekdebe gitdi. Sapak wagty bir söz aýtdygy:

– Gepleme diýilýär saña! – diýip, mugallym gygyrýardy.

Klas tagtasyna çagyryp:

– Soralýan zada jogap ber. Kän ýaňrama – diýip, öñünden duýdurýardylar.

Şeýdip on iki ýashedy.

Orta mekdebe gitdi. Çala agzyny açdygy:

– O senden soralanok – diýdiler.

Direktor oňa: "Söz kümüş, dymmagam – altyn" nakylyny ýatlatdy.

Türk dili mugallymy:

– Iki sapar diňläp, bir gezegem jogap ber. Adamyň iki gulagy, birem agzy bardyr – diýdi.

– Ýuwaş!
– Gap sesiňi!
– Yaňrap oturmasana?
Tä on baş ýasaýança şu hili dowm etdi.

◆ ◆ ◆

Liseýe gatnap başlady. Bu ýerde-de onuň ilki eşiden gürrüňi:

– Yaňrandan dyman gowy! – diýen gürrüň boldy.
– Kän gepleme?
– Dymyp otur!
– Bes ediň gürrüňiňizi!
On dokuz ýasaýança şeýle boldy.

◆ ◆ ◆

Uniwersitete girdi. Öýde oña:

– Uly adamlar gepleýärkä, kiçiler diňlemelidir – diýip, pent berdiler.

Ejesi:

– Söz ~ ulyňky, suw ~ kiçiňki! – diýip öwretdi.

Professor bir sapar:

– Diliňi dişläp gezgin! – diýdi.

Şeýdip ýigrimi üç ýaşady.

Goşun gullugyna gitdi. Bölümiň komandiri:

– Gepleme, eşşek oglы! – diýip buýruk berdi.

Seržant:

– Bes et samahyllýy! – diýdi.

Kapitan:

– Tükediň gürrüňiňizi – diýdi.

◆ ◆ ◆

Polisiýa çagyrdylar. Polisiýa gullukçysy gahar bilen:

– Kim senden zat soraýar! – diýdi.

Komissar bolsa:

– Diliňi damagyňa goýbererin – diýdi.

◆ ◆ ◆

Işe girdi. Ыанындaky ýoldaşlary barmaklaryny dodaklaryna ýetirip:

- Ýuwaş-ş! – diýdiler.
- Jan dogan, diliňi saklaweri! Bir belaň üstünden barýaň.
- Sem bol!

Başlyklar hem:

- Gören ýere burnuňy sokup ýörme! – diýdiler.
- O seniň işiň däl!
- Seniň ne işiň?
- Ugruňajyk gez, bolmasa-da...

◆ ◆ ◆

Öýlendi. Aýaly:

- Başyňa doneýin, sen gatyşma – diýdi.
- Çagalary dünýä indi, ulaldylar.
- Kaka, bu zatlara seniň akylyň çatmaz. Goşulma-da, arkaýyn oturyber! – diýdiler.

◆ ◆ ◆

Bi adam ~ belli bir derejede men, belli bir derejede ~ siz,
belli bir derejede-de biziň hemmämiz.

Öñ zamanlarda aýallar ärleriniň dilini lal açdyrmak üçin
nahara garamandalak atar ekenler. Bize-de, görýän welin, şony
beren bolmalylar, hany, serediň, diliňiz ýerindemi? Dilimizi
ýuwdan bolmaly biz. Agzymyz bar-da, dilimiz ýok.

◆ ◆ ◆

Indi şol ~ hem maňa meňzeş, hem size meňzeş adam söz
azatlygynyň berilmegini talap edýär. Onuň gepläsi, aýdasy
gelýär.

Emma oňa:

- Gepleme! – diýýärler.

Meniň bolsa oňa:

- Aýt! Içiňi dök! Bol, aýdyber! – diýesim gelýär. – Ýone näme
aýtjak? Nädip aýtjak? Hany, seniň diliň hany ahyry?..

Terjime eden: Kemal YKLYMOW.

Eziz NESIN,
TÜRK YAZÝJÝSY. SATIRIKI HEKAÝALAR